

ACC. N:R 16.7874:1-16.

Landskap: Småland Upptecknat av: Fabian Carlsson
 Härad: Konga Adress: Boaryd, Väckelsång
 Socken: Väckelsång Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1941 Född år 1894 i Boaryd

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Mjölkningskårl.

L. u. F. 40.

Kårl att mjölka i s. 1
 och bära mjölken uti " 10
 mjölkstilen " 10
 Kårl för mjölken förvaring " 12.

Mjölkningskärl.

I äldre tid och till fram på 1880-talet och i renast fall ännu längre fram i tiden har man vid mjölknigen använt träkärl.

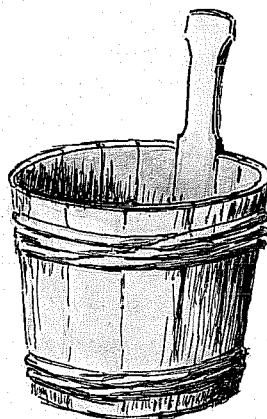
Detta mjölk kärl kallades "bötta" (bytta), "mjölkebötta". Böttan var ett laggkärl och hade en längre "stäv" (stav) som skaft eller handtag. De böttor man skulle mjölka uti voro väl laggade, de hade vanligen botten av ekträ och "stävå" av "sälle" (sälgeträ) och dessa voro rätt lätta, så mjölk böttorna voro "tingliga" och lätta.

Man har använt böttor även för andra ändamål, såsom till att bära med till svinen, men dessa böttor voro ej så välgjorda.

ACC. N:R. M. 7874:2.
Landskap: Småland Upptecknat av: Fabian Karlsson
Härad: Konga Adress: Boaryd, Väckelsång
Socken: Väckelsång Berättat av: _____
Uppteckningsår: 1941 Född år 1894 i Boaryd

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2.

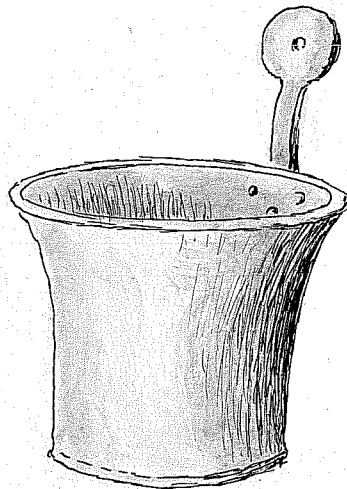
Mjölkbötta av trä.

ACC. N:R. 16.7874:3.

Landskap: Småland Upptecknat av: Fabian Karlsson
Härad: Geonga Adress: Boaryd, Väckelsång
Socken: Väckelsång Berättat av: _____
Uppteckningsår: 1941 Född år 1894 i Boaryd

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3.

Kopparbötta.

Under senare hälften av 1800-talet har man även använt böttor av koppar och mjölks uti. Och kopparböttor som mjölkskärl har på en del ställen någon gång använts till fram i början av 1900-talet.

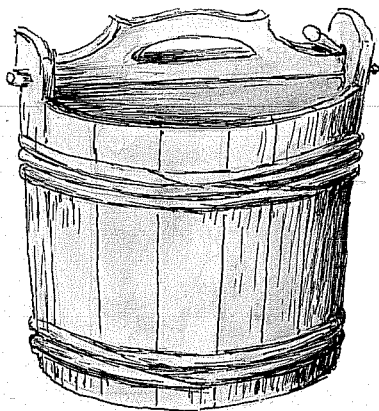
I äldre tid har man även haft träkärl, när man skulle bära mjölken längre sträckor, såsom till postgillen m.m. Man använde då en träspann med lock. Vid locket var ett handtag, som man kunde bära spannen uti. Två av spannens stävar voro något förlängda. I dessa båda stävar voro hål, i det ena hålet sköts in en tapp, som var i ena änden av det tvärs över locket gående handtaget. Over handtagets andra ända sattes en pinne i det andra hålet.

ACC. N:R. M. 7874:5.

Landskap: Småland Upptecknat av: Fabian Karlsson
Härad: Konga Adress: Boaryd, Väckelsång
Socken: Väckelsång Berättat av: _____
Uppteckningsår: 1941 Född år 1894 i Boaryd

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5.

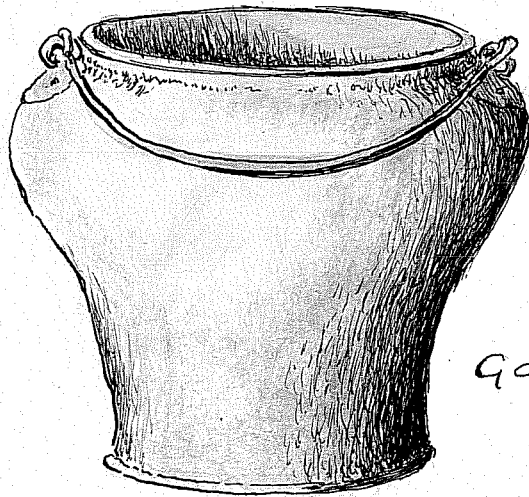
Träspann.

ACC. N:R. M 7874:6.

Landskap: Småland Upptecknat av: Fabian Karlsson
Härad: Konga Adress: Boaryd, Väckelsång
Socken: Väckelsång Berättat av: _____
Uppteckningsår: 1941 Född år 1894 i Boaryd

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6.

Kopparkruka.

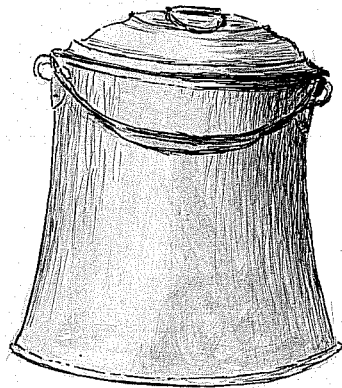
Gammal och sällsynt typ.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 7874:7.
Landskap: Småland Upptecknat av: Fabian Karlsson
Härad: Konga Adress: Boaryd, Väckelsång
Socken: Väckelsång Berättat av: _____
Uppteckningsår: 1941 Född år 1894 i Boaryd

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7.

Kopparkruka.

Yngre Zyp.

Tråspannerna kommo ur brukt som mjölkkärl för tråböttarna.

Man började använda kopparkrukor att bära mjölken uti. När man skulle bära bort ostmjölk, gumorna brukade på hösten byta mjölk vid ysterna, då hade man mjölken i blankskurade kopparkrukor. Sådana kopparkärl användes in på 1900-talet.

Vid 1900-talets början började man använda mjölkkärl av vittbleck eller förkennat järnplåt, och dessa mjölk-
kärl hava numera helt oundantänkt både trå och kopparkärl.

Kopparkärlen måste inuti vara väl förkennade för att ej "iaria" (bildas ärg). Utvändigt höllos de blanka och fina. De skurades med träaska och vatten.

De gamla mjölkkärlen av trä brukades hällas skivande gulvita. De skuras med sand och vatten, man tog sand på en blöt "lase" (lase) och gned träet och sköljde dem sen i varmt vatten. För att träkärlen ej skulle få någon "osmak", brukade man allt emellanåt koka ur dem. Man satte lå roris i kärlen och slog sedan på kokande vatten på roriset och lade något över, så ingen stannade kvar i kärlen. Roriset gav kärlen god smak och höll dem friska och vålluktande.

De gamla Caggkärlen voro synnerligen välgjorda, både tyttor och spannor. Spannarna hade ibland vackert snidade handtag.

Mjölksilen.

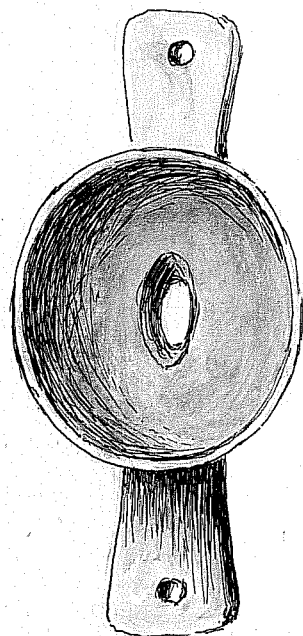
I äldre tid var mjölksilen av trä. Träsilen hade endast ett hål i botten. Det var ett rätt stort hål, en 3 c.m i diameter. Vid silningen lade man i silen en linen duk, "sileduken". Men vid mjölkning ute i skogen kunde man vid silningen av mjölken i stället för duk använda snurra, som sattes i det stora silhålet. Träsilen kom ur bruk i slutet av 1800-talet. Efter träsilen började man använda silar av bleckplåt. Dessa hade många småhål i botten, men silduk måste användas.

Sen kommo mjölksilar med löstagbar silduksbotten, och dessa har varit i bruk tills de modernare silarna kommo.

ACC. N:R. M. 7874:11.
Landskap: Småland Upptecknat av: Fabian Karlsson
Härad: Konga Adress: Boaryd, Väckelsång
Socken: Väckelsång Berättat av: _____
Uppteckningsår: 1941 Född år 1894 i Boaryd

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

11

Mjölksil av trä.

Kärl för mjölkens förvaring.

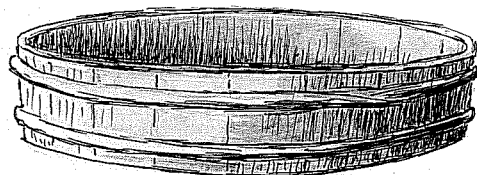
När man använde mjölkkärl av trä, då hade man också träkärl att förvara och ha mjölken i vid "mauler" (måltiderna). Man hade laggade "bunkar" (bunkar) av trä, träfat och träskålar av olika typer. Men dessa träkärl kommo ut bruk före mjölkning-kärlen av trä. Fat av lea och "selse" användes längre fram i tiden. På använde man också kopparbunkar. Lilla bleckbunkarna bluo mera vanliga.

I dessa kärl fick mjölken stå för att "gredlapaten" (grädden) skulle "stå opp". Den skummades grädden av med träsked. Grädden förvarades i en träspann eller i en lerkrucka.

ACC. N:R. M. 7874:13.
Landskap: Småland Upptecknat av: Fabian Karlsson
Härad: Konga Adress: Boaryd, Väckelsång
Socken: Väckelsång Berättat av: _____
Uppteckningsår: 1941 Född år 1894 i Boaryd

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

13.

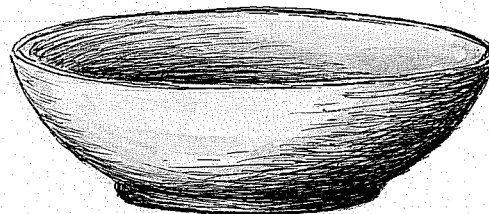
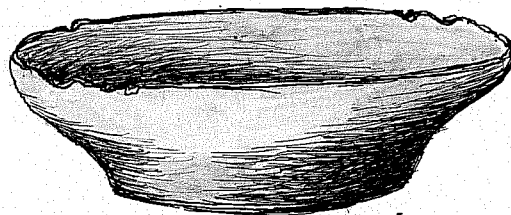
Mjölkbunke av trä

ACC. N:R. № 7874:14

Landskap: Småland Upptecknat av: Fabian Karlsson
 Härad: Konga Adress: Boaryd, Håckelsång
 Socken: Håckelsång Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1941 Född år 1894 i Boaryd

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

14

Svarvade träfat.

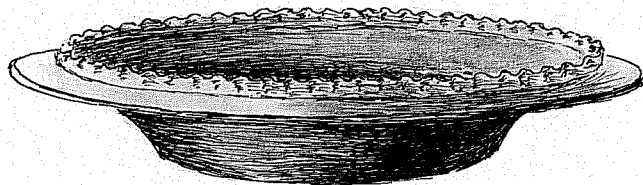
Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 7874:15.

Landskap: Småland Upptecknat av: Fabian Carlsson
Härad: Konga Adress: Boaryd, Håckelsång
Socken: Håckelsång Berättat av: _____
Uppteckningsår: 1941 Född år 1894 i Boaryd

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

15

Lerfat.

Sällsynt stort fat, 34 c.m. i diam.

Typen ovanlig.

ACC. N:R.

M. 7874:16.

Landskap:

Småland

Härad:

Flora

Socken:

Väckelsång

Uppteckningsår:

1941

Upptecknat av:

Fabian Karlsson

Adress:

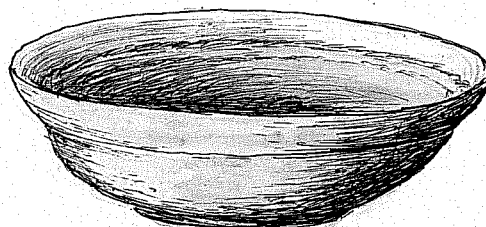
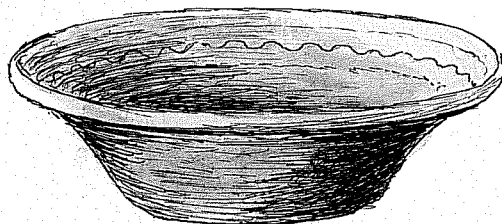
Boaryd, Väckelsång

Berättat av:

Född år 1894 i Boaryd

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

16.

Mjölksfat av lera och "selse".

Skriv endast på denna sida!